

# Oqaasiliortut ataatsimiinnerat

**Tallimannorneq, maajip 31-anni 2013, nal. 13.00  
Oqaasileriffimmi.**

Peqataasut: *Carl Chr.Olsen, Stephen Heilmann, Eva M.Thomassen, Lotte Holm aamma Katti Frederiksen.*  
*LH-p tunuarniutaanut tunngasumik eqqartuinnermi IAA allattaat Nuka Møller peqataavoq.*

Allatsi: *Katti Frederiksen*

## **Oqaluuserisassatut siunnersuutit:**

1. Tikilluaqqusineq aamma ilisimatitsissutit.  
Siulittaasoq tikilluaqqusivoq ullormullu oqaluuserisassat pillugit allannguuteqalaartoqariarluni ataatsimiinneq aallartippoq.
  - Naalakkersuisoqarfimmi ataatsimiissimaneq pillugu siulittaasoq ilisimatitsivoq Oqaasileriffiup sprogteknologi suliaasaqarfimmit aamma aningaasartuutit eqqarsaatigalugit tigumminnittariqarnera piumasarisimallugu, tassalu Oqaasiliortut aqutaatut inissillugu.
  - Nordisk Sprogmode aggstip naanerani pisussaq pillugu siulittaasup oqaatigaa Oqaasileriffiup akiligaanik Oqaasiliortunit ataaseq peqataasinnaasoq, taamatullu Eva M.Thomassen Islandimi Akureyrimi ataatsimiinnermi pisussamut isumaqatigiinnikkut toqqarneqarluni. Oqaasileriffik sinnerlugu Per Langgaard qulequtaritinneqartumut tunngasumik De nordiske sprogs fremtid indenfor informationsteknologien-imut tunngasumik saqqummiussissaaq.
  - Siusinnerusukkut ilisimatitsissutitut tusarliunneqarnikuuvoq Islandimi oqaasilerisut ilaata Audurip suliamik aallartitsiniarnermini kalaallit oqaasii ilanngukkusukkai, tassani pineqarpoq Nunat Avannarliit Killiit danskisut ilinniarnialerminni oqariartaatsinik aalajangersimasunik eqqortumik oqaatiginnittarnissaannut qarasaasiakkut ikiuummik pilersitsiniarnissaq. Tassunga tunngatillugu aningaasanik Nordisk Kulturfondimut qinnuteqaateqartoqarpoq. Aningaasat qinnutigisat 60.000 euro pissarsiarineqarsimasut nalunaartoqarpoq, suliarlu ukiamut aallartissaaq.

2. Kingullermik ataatsimiinnermit imaqarniliap akuerineqarnera. Naqqiutissat aaqqinneqareermata imaqarniliaq taamaatillugu akuerineqarpoq. Ilanngullugu eqqaaneqarpoq kingullermik ataatsimiinnermit Ilimmarfiup immikkoortortaasa ilaata aqqanik Kultur og Samfundip kalaallisoortaanik aalajangiussisimaneq qanoq qisuariarfigineqarnersoq.

2a. - Lottep tunuarniuteqarnera.

Oqaasiliortut siulittaasuata oqaatigaa tunuarniummik tigusaqarsimallutik, tassungalu tunngasumik Oqaasiliortunut ilaasortap Lottep tunngavilersuutini nassuiaateqarfigaa.

Eqqarsaatigilluareerlugu taamatut aalajangertariaqalersimanermini nalornissuteqarani paasinnillunilu tunuarniuteqarnini oqaatigaa. Qanoq tunuartoqarsinnaanerani Naalakkersuisoqarfimmut paasiniaareerluni periusissaasoq malillugu tunuarniuteqarneq ingerlavoq. Nammineq inuttut Tunumiutullu sumiorpaluuteqarluni kitaamiutut tassungalu atasumik allattaatsimik inatsimmik malitsitsiniarneq isumassaqtippallaarnagu oqarpoq.

CCO oqarpoq qulaajariikkat imminik nassuiaataammata namminerlu isumaqarsinnaaneq ataqqisassaammat taamatut tunuarniutaa akuerisariaqarlugu. Nammineq aalajangiineq ataqqisassaasoq oqaatigaa, aammalu suleqatiginerani pingaartumillu nunat aqqinik Tunumi katersinermi periusaasimasut paaseqatigiiffiusumillu ingerlasimaneq eqqaallugu.

LH nunat aqqinik katersinermi periusaasimasoq suliarujussuaq pillugu qanoq iliortoqarsimaneranik nassuiaavoq inatsimmillu tunngaveqarluni sulineq nammineq sumiorpaluutiminut tamatigut naapertuuttanngimmat inatsimmut pituttorsimarusunanni aalajangiinini tunngavilersorlugu. Ilaatigut kisimiinnarpallaarnerarpaa taamatut Tunumiut akornanni attaveqatitigullu akuulluarluni saniatigullu Oqaasiliortunit inatsimmik tunaartalimmik malitsitseqqusiniarneq.

CCO-p oqaatigaa Oqaasiliortunut ilaasortaajunnaanerani aamma taamaaqataanik Inuit Aqqinik Akuersisartuni aammalu Nunat Aqqinik Aalajangiisartuni ilaasortaajunnaarnissaa uggorigaluarlugu taamaattoq tusaatissatut tiguneqartoq.

Nuka Møller Inuit Aqqinik Akuersisartuni allattaasup aamma uggoraqaa LH-ip tunuarniuteqarnera, aammalu allattaatsimik inatsimmik tunngaveqartumik aalajangerneruppat aalajangernerana ilalernartinnagu. Kalaallisut aqqit pingaartumik Tunumiutut aqqit pineqartillugit LH iluaqutigingaatsiartarlugu unnerpoq.

LH tunuaraluarluni taamaattoq Tunumiut sumiorpaluutaanik suliaqartoqassatillugu sukkulluunniit saaffigineqarsinnaanini neqeroorutigaa, aammalu suleqatiserineqarnissi sulerusuttaqigami

iluatigalugu.

SH oqarpoq maanna oqaatsinut politikimi sumiorpaluutit taaneqarneri aatsaat siullermeersumik pisoq, taamaattumik taamatut sinaakkusiineq arlaatigut siunissami sumiorpaluutinut aamma ajunngitsumik sunniuteqarsinnaanera isumalluarnarsinnaasuusoq oqaatigalugu.

NM-ip uggoraa isumaqarami LH imminut sunneeqataasinnaassusiaartoq, tassami sumiorpaluutit allanneqarnissannut naqinnerit suut atorineqassanersut kisiat isumaqatigiinngissutaammat.

LH isumaqarpoq nammineq qanoq iliorsinnaassutsi tamaat iliuuserereerlugu, tassalu Tunumiut sumiorpaluutaasa eqqortumik taaneqarlutit atuarneqarsinnaanissaat angorusullugu oqariartuutimik apuussisaqattaareernerarpoq, tamannarpiarlu pillugu suli kinguneqartitsinngimmat isumassaqaartinnagu.

CCO naggasiisumik oqaaseqarpoq kalaallit oqaasii tassaammata sumiorpaluutit tamarmik inissaqarfiat taamaattumillu taakkununnga ilaasut kitaamiutut, Tunumiutut Avangersuarmitullu sumiorpaluutit, taamaakkaluartorli ilinniuisiorfik aamma ilinniusiornissamik ilinniartitsinissamillu pisussaaffilik, kiisalu kommunit ataasiakkaat akisussaaffeqarneri ataqatigiisumik aaqqissuussiffigineqartariaqarneri pisariaqartoq. Tunuarniut taamatut tusaatissatut tigullugu Oqaasiliortunit akuerineqarpoq.

### 3. Saaffiginnissutit.

a) dafnia, kalaallisut dafnia imalt.peqquminiaraq dansemyglarven kalaallisut eqisaavaraq

b) Black Hole kalaallisut qanoq taaneqarsinnaanera misissugassanngorpoq uterfigineqaqqissallunilu.

c) Tunumiutut sumiorpaluutit allanneqartarnerat pillugu tunngaviusumik isummiutit allannngortinneqanngillat, taamaattoq LH-ip Tunumiutut nipisiuinnarluni allassimasani allattaatsip tunngavii malillugit allanneqassagaluarpat qanoq isikkoqassanera pillugu Oqaasileriffimmut apeqqutigaa taamaattumik takussutissiamik pisinnaassanerluni. Tamanna akuerineqarpoq allagarlu naammassippat Oqaasiliortunut LH-mullu ingerlateqqinneqassaaq.

d) Læring og Udvikling kalaallisut qanoq taaneqarsinnaaneranik apeqqutilliisoqarpoq. Matumani kingulleqqiutit –mi, -mik aammalu –mut sorleq arlaat eqqornerunersoq apeqqutigineqarpoq. Taakkunani paatsoorneq pisarmat takussutissiamik suliaqartoqarnissaa siunniunneqarpoq.

-mi ator neqarpat taava immikkoortorta qarfiup pineqartup ataani aamma immikkoortorta qar simassaaq. Ass. Oqaasileriffim **mi** ataatsimiititaliat.

-mut ator neqarpat taava isumaqartinneqassaaq tassunga/uunga tunngasunut isumaginnittoq/sullissisoq/ingerlatsisoq, ass. Oqaasileriner **mut** immikkoortorta q.

-mik ator neqarpat taava suut sakkut atorlugit ingerlatsisoqarneranik oqaatiginnittoqassaaq, ass. Saviminileriner **mik** Ilinniarfik.

e) udsatte børn kalaallisut ima oqaasertalerneqarsinnaavoq:

**meeqqat eqqugaaratarsinnaanerusut.**

Forsømte tassaasarp ut sumiginnakkat.

f) globalisering kalaallisut imaaliallaannarlugu nutsinnassallugu akunnatsitsilersinnaasarp oq, taamaammat sumut qanorlu isumaqartillugu atorniarneqarner soq apeqqutaanerpaasarluni.

**Nunarsuarmioqataanermut** ilaatigut nutserneqartarp oq, allatigulli aamma ator neqassatillugu naggua atorlugu aamma allatulaaq saatsinneqarsinnaasarluni, ass. ramt af globalisingen kalaallisut tassaasoq nunarsuarmioqataalernermit kalluarneqar neq.

#### 4. Allat

Saaffiginnissut alla malleol imalt. ankelknude kalaallisut taaguutaa inissinneqarpoq tassaasoq **napasortaq.**

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Carl Chr. Olsen

Siulittaasoq

Katti Frederiksen

Allatsi